

УКРАЇНА

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ГРИЩУК ВІКТОР КЛИМОВИЧ

УХВАЛА

28 жовтня 2019 р. Київ

6535/0/18-19

Член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Гришук Віктор Климович, провівши попередню перевірку дисциплінарної скарги (разом із доповненнями) адвоката Омельницької Тетяни Валентинівни в інтересах Рябініної Юлії Анатоліївни стосовно судді Валківського районного суду Харківської області Токмакової Алли Петрівни,

ВСТАНОВИВ:

5 липня 2018 року за вхідним № О-4077/0/7-18 до Вищої ради правосуддя надійшла скарга адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябініної Ю.А. на дії судді Валківського районного суду Харківської області Токмакової А.П. під час розгляду справ за позовом до про поділ майна та зустрічним позовом до про визнання права власності; за позовом до товариства з обмеженою відповідальністю «СХІДАВТОТРАНС ПЛЮС» про визнання недійсними договорів (справи , №).

У скарзі стверджується про допущення суддею Токмаковою А.П. процесуальних порушень під час розгляду справ № , № ; висловлюється незгода із відмовою у задоволенні заяви про забезпечення доказів через несплату судового збору; невжиттям заходів процесуального примусу до відповідачів через їхню неявку у судові засідання; причинами відкладення їхнього розгляду; наданням згоди на прослуховування звукозапису судового засідання замість видачі копії такого звукозапису.

Автор дисциплінарної скарги також вказала, що проголошені 18 червня 2018 року у судовому засіданні мотиви зупинення провадження у справах до вирішення питання про відвід головуючого судді дослівно не відповідають мотивам, викладеним у письмовому тексті ухвал стосовно зазначеного питання.

У зв'язку із викладеним адвокат Омельницька Т.В. просить притягнути суддю Валківського районного суду Харківської області Токмакову А.П. до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених підпунктами «а», «б», «г», «д» пункту 1, пунктами 2, 3 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 5 липня 2018 року вказану дисциплінарну скаргу було передано для здійснення попередньої перевірки члену Вищої ради правосуддя Мірошніченку А.М.

3 вересня 2018 року за вхідним № О-4077/1/7-18 надійшли доповнення адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябініної Ю.А., в яких стверджується, що суддя Токмакова А.П. продовжує допускати процесуальні порушення під час розгляду вказаних судових справ.

Протоколом передачі справи раніше визначеному члену Вищої ради правосуддя від 3 вересня 2018 року доповнення адвоката Омельницької Т.В. передані члену Вищої ради правосуддя Мірошніченку А.М. для розгляду разом із раніше поданою нею дисциплінарною скаргою.

У зв'язку із закінченням терміну повноважень члена Вищої ради правосуддя Мірошніченка А.М. було здійснене повторне автоматизоване визначення члена Вищої ради правосуддя для розгляду зазначеної дисциплінарної скарги. Згідно з протоколом повторного автоматизованого визначення члена Вищої ради правосуддя та протоколом передачі справи раніше визначеному члену Вищої ради правосуддя від 15 травня 2019 року дисциплінарну скаргу адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябініної Ю.А. (разом із доповненнями) передано мені для здійснення попередньої перевірки.

Згідно зі статтею 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження щодо суддів здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Дисциплінарне провадження щодо суддів здійснюється за правилами та у строки, встановлені главою 4 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

На підставі статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», пункту 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя член Дисциплінарної палати, визначений автоматизованою системою розподілу справ доповідачем здійснює попередню перевірку дисциплінарної скарги.

Вимоги до дисциплінарної скарги щодо судді встановлені статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Відповідно до частини другої цієї статті дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити такі відомості: прізвище, ім'я, по батькові (найменування) скаржника, його місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку; прізвище, ім'я, по батькові та посада судді (суддів), щодо якого (яких) подано скаргу; конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді; посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

За результатами вивчення дисциплінарної скарги адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябініної Ю.А. та доповнень до скарги, встановлено, що ця дисциплінарна скарга за формою та змістом зазначеним вимогам закону не відповідає з огляду на таке.

Згідно із підпунктами «а», «б», «г», «д» пункту 1, пунктами 2, 3 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстав незаконної відмови у доступі до правосуддя (у тому числі незаконної відмови в розгляді по суті позовної заяви, апеляційної, касаційної скарги тощо) або іншого істотного порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що унеможливило реалізацію учасниками судового процесу наданих їм процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків або призвело до порушення правил щодо юрисдикції або складу суду; незазначення в судовому рішенні мотивів прийняття або відхилення аргументів сторін щодо суті спору; порушення засад рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості; порушення правил щодо відводу (самовідводу); безпідставного затягування або невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом, зволікання з виготовленням вмотивованого судового рішення, несвоєчасного надання суддею копії судового рішення для її внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень; допущення суддею поведінки, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, зокрема в питаннях моралі, чесності, непідкупності, відповідності способу життя судді його статусу, дотримання інших норм суддівської етики та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду, прояву неповаги до інших суддів, адвокатів, експертів, свідків чи інших учасників судового процесу.

Розглядаючи конкретну справу (здійснюючи правосуддя), суд самостійно визначає коло законодавства, що регулює спірні правовідносини, застосовує його, здійснює його тлумачення, визначає порядок ведення судового засідання на підставі приписів процесуального закону, вирішує питання про розгляд по суті заяв та клопотань учасників судового процесу, надає правову оцінку обставинам справи на підставі внутрішнього переконання, що ґрунтується на приписах закону.

Процесуальне рішення по справі виноситься судом за результатом надання юридичної оцінки поясненням всіх учасників судового процесу, наявним у справі доказам та з обов'язковим співвідношенням їх з вимогами законодавства.

Враховуючи встановлені під час попередньої перевірки обставини, проаналізувавши витребувану з Валківського районного суду Харківської області інформацію стосовно руху справ № [] та № [], приходжу до висновку, що зміст дисциплінарної скарги адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябініної Ю.А. фактично зводиться до незгоди з процесуальними діями судді Токмакової А.П. під час здійснення правосуддя у цих справах, власної оцінки обставин справ, та правильності застосування судом норм права.

Попередньою перевіркою також встановлено, що за результатами розгляду справи № [] суддею Токмаковою А.П. ухвалено рішення від 11 жовтня 2018 року, яке залишене без зміни постановою Харківського апеляційного суду від 3 квітня 2019 року. Тобто дотримання суддею Токмаковою А.П. норм

процесуального права під час розгляду справи № _____ було предметом перевірки суду апеляційної інстанції та процесуальним діям судді надано належну правову оцінку у процесуальний спосіб.

Окрім того, на час здійснення попередньої перевірки за дисциплінарною скаргою адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябіної Ю.А. з'ясовано, що 18 жовтня 2018 року суддею Токмаковою А.П. заявлено самовідвід, справа № _____ перебуває на розгляді іншого судді.

Вища рада правосуддя, яка згідно зі статтею 131 Конституції України, статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», не є органом, що здійснює судочинство, не наділена повноваженнями перевіряти правильність ведення судового засідання, встановлювати або оцінювати обставини справи; вирішувати питання щодо прийнятності клопотань, обґрунтованості причин відкладення розгляду судової справи, а надає оцінку виключно діям суддів, щодо яких проводилась попередня перевірка, та їхнє співвіднесення із діями, визначеними як дисциплінарні проступки на час їхнього вчинення.

Важливим елементом для встановлення Вищою радою правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду заяви. Сам лише факт недотримання строку, встановленого законом для розгляду заяви (скарги), не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді. При цьому розумність тривалості судового провадження має оцінюватись з урахуванням, у тому числі, стану перенавантаження судової системи.

У своїй практиці Європейський суд з прав людини виходить із того, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи з урахуванням критеріїв, вироблених судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) перевантаження судової системи; 5) значущість для заявника питання, яке знаходиться на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (рішення «Бараона проти Португалії», 1987 рік, «Хосце проти Нідерландів», 1998 рік; «Бухкольц проти Німеччини», 1981 рік; «Бочан проти України», 2007 рік).

Як вбачається з отриманої з Валківського районного суду Харківської області інформації, причинами відкладення розгляду справ № _____ та № _____ слугували неявка сторін, перебування судді у відпустці та відрядженнях, задоволення клопотань сторін про відкладення судового розгляду, у тому числі заяв і клопотань позивача про відкладення судового розгляду у зв'язку із необхідністю заміни адвоката, який представлятиме її інтереси, необхідністю отримання адвокатом позивача відповідей на адвокатські запити, у зв'язку із ознайомленням з матеріалами справ та додатковими доказами.

Таким чином, припущення автора дисциплінарної скарги стосовно того, що відкладення судового розгляду здійснювалося виключно на підставі клопотань сторони відповідача спростовується інформацією щодо руху справ.

Отже, подана дисциплінарна скарга адвоката Омельницької Т.В. в інтересах Рябіної Ю.А. і доповнення до неї не містять конкретних та

переконливих відомостей про наявність у поведінці судді Валківського районного суду Харківської області Токмакової А.П. ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою дисциплінарної відповідальності судді.

Виходячи з вимог частини шостої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Відповідно до пункту 2 статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаргнику, якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

З підстав, передбачених пунктами 1–5 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення скарги без розгляду, копія якої разом із скаргою направляється скаргнику (пункт 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя).

Одночасно роз'яснюю, що повернення скарги без розгляду не перешкоджає повторному зверненню до Вищої ради правосуддя з дисциплінарною скаргою, яка оформлена відповідно до вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Керуючись статтями 106–108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статтями 42–44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» пунктами 12.2, 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя, член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалив:

дисциплінарну скаргу (разом із доповненнями) адвоката Омельницької Тетяни Валентинівни в інтересах Рябініної Юлії Анатоліївни стосовно судді Валківського районного суду Харківської області Токмакової Алли Петрівни залишити без розгляду та повернути скаргнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Другої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

В.К. Грищук